

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Lapfőmunkács:
Dr. VÁKÁR LAJOSNÉ
 Főszerkesztő:
DR. SZERGH VIKTOR
 Kiadóhivatal:
 Vákár könyv-és papírkereskedés Székelyvárosban, havi a hirdetések árai és elosztási díjak előre befizetésre.
 Helyi ár: 100. Lel. 2.—

Külföldi ár:
 Egész évre Lel. 160.—
 Félévre „ 80.—
 Negyedévre „ 40.—
 Külföldre egy évre „ 440.—
 Hirdetési díjak a legelőszörban számítotnak.
 Kértek nem adniak vissza.
 Nyilatási költségek díja sorozatban Lel. 25.—
 Megjelenik minden vasárnap.

A Magánjavak átvételének tárgyalása a megyei gyűlésen.

Csikvarmegye tanácsa folyó évi november 1-én tartotta meg rendes öszi gyűlését, amelynek legfontosabb tárgyát a Csiki Magánjavak töredék vagyontörvényének vizsgálata képezte. A rendkívül megfontosságú megyei tanácsülést Dr. László Dező elnök vezette le, és azon a kormány képviselőjében jelen volt Dr. Otelea Valer prefektus, valamint a tanács tagok szinte teljes számban.

Georghe Cerku vármegyei tisztifőigazgató ismerteti Monitorul Oficial 1924 évi 62 ik számában megjelent azon törvényt, amely a gerfi nemzetközi fórum döntése alapján a Csiki Magánjavak vagyontörvényét vizsgálja. A törvény ezen vizsgálatast a Magánjavak 1897 évi alapszabályainak alapján rendelt el. A törvény rendelkezéseinek inspecciója szerint először a vagyon kezeléséért, biztosító 1897-es alapszabályokon elővezendő azok az egyszerű behelyettesítések, amelyek a volt magyar hatóságok helyett a románok román szervezetét nevezik meg a vagyon kezelésében, mint a román kultuszminiszter, román kereskedelmi és ipariügyi miniszter, megyei tanács, prefektus. Továbbá a vármegyei tisztifőigazgató elmondja, hogy az állami ügyvéd utasította a megyei tanácsot, hogy a törvényt ezirint a tanács saját kezéből vizsgálja 8 tagot, amely mint a Magánjavak igazgatósága a prefektus előzetesével, a megyei szolgálati tisztok és tisztifőigazgató főnökei november 4-én megvizsgálják a gerfi döntés szerinti vizsgálatast tárgyát képező vagyont a román állam képviselői.

A fentiekben ismertetett kérdéssel foglalkozott a megyei állandó választmány, október 30-án megtartott ülésében és tudomásul vette a magánjavak vizsgálatast tárgyát képező törvényt, kéri a megyei tanácsot, hogy a vagyon kezelését biztosító és a törvény által elismert 1897 évi alapszabályoknak sürgőszerű átdolgozása maradjon időre; és így a kérdést nyolja el arra az ügyre, amíg ezen átdolgozással az alapszabályt a törvényvel összehangba hozzák.

Hosszas és szenvedélyes vita következik. A felvétel egyik része azt vitatja, hogy a kérdés elnapolásáról szó nem lehet. Itt egy törvény egyszerű végrehajtásáról van szó és egy már 1897-ben megkövetelt alapszabályról, amelyben semmi lényegbeli változás nem eszközölhető.

A tanács magyar tagjai ezzel szemben egymás után mutatnak rá arra, hogy az alapszabályok sürgőszerű átdolgozására időt kell kapni. Dr. Pinter Arpád, Dr. Abraham József és Dr. Gál Endre felszólalásaikban világosan fejtik ki, hogy egy ilyen vagyon kezelés körüli az első húsznapos órában a vitának, a beszélgetéseknek minden produktív munkát megakadályozó lehetőségük nyílhat meg, ha az alapszabály nincs kellő alaposággal elkészítve.

Dr. Otelea Valer prefektus a kormány felhívását támogatja, amelynek célja a Magánjavak szorgalmas átvételének. Eppen ezért kéri a megyei tanács tagjait,

hogy az átvétel elhalasztására irányuló indítványokat visszautasítsák.

Végül elnök nem akaró vita után végül is Dr. Aurel Totu és Dr. Pinter Arpád ügyvédek indítványával kerülnek szavazásra.

Dr. Totu indítványozza a megyei tanács vagyontörvényéről a Magánjavak vizsgálatast szülő 1934 évi törvényt és az 1897-es alapszabályok egyszerű átiratát.

A tanács egyhangúan elfogadja az indítványt. Szavazásra következik ezután Dr. Pinter Arpád indítványa: Ezerint a tanács tudomásul veszi az 1934 évi törvényt, az 1897-es alapszabályok egyszerű átiratára és tanulmányozására az ügyet elhalasztja egy rendkívüli közgyűlés összehívására. Ezen indítványt 15 szavazattal 12 ellenében a tanács megszavazza s így úgy méltatlankodás között a vitának első része lezár.

Következik az igazgatótanács kiegészítése. 8 tag választandó, amely képzés az új Magánjavak igazgatótanácsot.

Imot hosszas, véget érni nem akaró vita fejlődik arról, hogy az a megválasztandó 8 tag a megyei tanács kezeletli választandó, vagy a választás kiterjedhet a tanácson kívül is. A vita hevében már elszólal a tanács minden lényeg, megállan többször, hogy az 1897-es alapszabály bizony mégis rászorul egy kis egyszerűsítésre és nem volt olyan hiábavaló az előbbiek során annak az elvároságot biztosító elhalasztás. De hát a vita már egye eméremétebb és nyugtalanabbá válik addigra, míg a tárgyalás Gál Endre a következő indítványt teszi:

A megyei tanács önönja ki, hogy az igazgatótanácsot képező 8 tag az alapszabályok 24 §-a szerinti ingatlanbír. Csikban lakó és fedhetetlen életű székely polgárok közül választandó.

Ezen indítvány elhangzása után Dr. Nicolae Dancu tanács tag 12 aláírással ismaga indítványt nyújt be, amelyben bejelenti, hogy a Gál Endre indítványát nem tartják törvényesnek s eppn ezért a 8 tag választásán nem vesznek részt.

Dr. László Dező elnök a fenti beadvány tudomásvétele után elrendeli a 8 tag választást.

Az elnök által elrendelt szavazáson azonban senki nem vesz részt.

Újabb megjelölés az a gyűlésnek, amelynek során a román tagok közül többen felháborodásban elhagyják a termet.

A reggel 9 óráig egyfolytában délután 2 óráig tartó hosszas tárgyalások tehát végül is oda jutottak, hogy a legtöbbször tanácsülés kell foglalkozzon a Magánjavak átvételével.

A megyei tanács ezután teljesen egyhangú határozattal átadta a városnak a prefektúra előtti területet.

A tanács végül egyes módosításokkal jóváhagyja a megyei tüzrendszeti szabályrendeletet, amely után Dr. László Dező a megyei tanács ülését beárja.

Krisztus királyságának ünnepe.

Október hó 27-én, a múlt vasárnap, Krisztus királyi ünnepén, városunk kat. hívősegei méltóképpen hódoltak a századok halhatatlan Királyának. A 24 óráos szentélmádáson a régi buzgósággal vettek részt. Mindig voltak ébrek és virrasztók, akik imáiban és elmélkedésben elműve örökölték az O. társaság elöltt. Ha többen tudnák, milyen könnyű és fölemelő az Úrral virrasztani: bizonyos, hogy növekedne a virrasztók és fogyna az alvók száma. Az ilyen virrasztás csöndes, misztikus éjszából csodás, új erők áradnak ki nemcsak a virrasztókra, hanem az alvó, vak, közömbös, vergődő világra is.

A délélőtti ünnepélyes szentmise bensőségét és magasztos hangulatát nagy mértékben emelte azoknak a szer- és énekdaraboknak halk fronságu zengése, mely különös varázssal, megkapó szellemmel áradt szét a templomban, meg mályebb áhítatra hangolva a jelenlevő híveket, kik imádkozásukban hálás szívvel gondoltak a kóruson zongó dalosainkra és zenészeinkre, valamint arra is, aki óhat és őssehívta s velük közreműködött: Dr. Hirsch Hugónéra.

Mise után átvonultak a közbirtokosság székébe a román kat. Népszövetség ünnepi közgyűlésére, melyet pár közvetlen szóval Dr. Györgyal Domokos elnök nyitott meg. Majd az ünnep szószok, László Ignác foglalta. Hittartár tartotta meg nagyhatású beszédét, melyben a szilárd meggyőződés hangján, az igaz ügyért lobogó lelkesség erejével rajzolta meg az ünnep jelentőségét, rámutatva azokra a kötelességekre is, amelyek az ünnep lényegéből minden kath. hívőre áramlanak. A külföldi ismusok — a racionalizmus, materializmus, bolsevizmus — elvágásokat romboló munkájukat: a tudományok és a technika szédületes haladása mellett is, a vagyó pusztulása örvényébe sodorták a világot. Az Úr földi helytartója látja a vergődő emberiség sötét nyomorát s ennek az ünnepnek léteztetésével különösképpen meg akarta mutatni az egyedül kivetelő utat, amely nem más, mint visszatérés Krisztus békéjéhez és igazságához, vissza a krisztusi szellemhez és életéhez, az állami, társadalmi és egyéni élet egész vonalán. A pápa szava által Krisztus király hív mindenkit és megköveteli, hogy megvallja és kövesse Őt a családban, az utcán, az iskolában, a műhelyben, a hivatalban — mindenütt. Így lesz meg az ő uralma nemcsak a szívben, hanem az élet minden megnyilatkozásában; így lesz a pax Christi la regno Christi — Krisztus békéje, Krisztus országában.

E gondolatból ránk báramió kötelességek tehát: elsősorban a jó példaadás — vagyis: Krisztus országának mindenszerte az egyének saját lelkében való kialakítása. Hogyan történik ez? Ugy, hogy kiemelkedve végre az összezomló régi liberalizmus rohadt mocsarából, minden kat. hívő kötelességgel és örömmel teljesít vallásának szent parancsait. Ez a lépés megszünteti a lélek zűrzavarát, kigyujtja benne az örök cőt, az örök rendeltetés világosságát s egyben csodás

A „CSIKI LAPOK” TÁRCÁJA.

Estéfi köszönés...

Az utolsó fény ablakon lebeg még, de már a végső, nemsoká lehull, holt virágok illata leng a kertben betör szobámba láthatatlanul.

Malár szíve elpihent a kalitkán, alszik hosszan és mélyen mint a csönd, de lélekléze, mint völgyön a visszhang merészen még sokáig visszacsöng.

A vén eresze egész földig lenyulik s lomhán leejti köszönő szavát Jóléjszakát!

Holló Ernő.

Halottak estéjén.

Emlékezés, egy író határára.

Irta: Góbbé.

Halottak estéjén, ha a temetőbe járok, a kegyelet kölcson adott világosságában a költő sírját csak árnyéknak látom.

Es időzem... Adám: Lelket fagyasztó látvány, mit kísérsz? Ki mondja meg, hogy itt melyik a bűnösebb? Avagy a társaság csupán? Hogy így rohadunk — buján?

(Munkatársunktól.) A vendégül külön szobájának egyik sarok asztalánál, egyedül és letörtlen üldögélt az író. Foszladó lehetetlenségű művészakendője, akárcsak egy magábarokkadt, lobogó temperamentum zeugorodott keskeny köbögős mellén.

Bágyadt, semmitmondó szemekkel nézett saját megta-

gadott világába, melyben színjátékát, az irodalom és művészet csillogó színtét, na semmi más, mint nadragjának fényes ruhái szimbolizálták. Ahogy elnézett, minden és mindenki fölött, fanyar mosolyával, a minden-miudgye unottságával, úgy nézett ki az író, mint egy a hőmezőkön lánccafuzott ember karaván, akik előtt egy ijesztő nagy bizonytalansággal egy eltévesztett élet és a magukba dolgozott halál áll, mint egy szikrázó akarásokkal teli, de eredménytelen és vergődő élet eredménye.

Szerecsenestlen és boldogtalannak érezte magát.

Ilyenkor aztán elég volt három-négy pohár bor, hogy álmovilága a képzelt hittel és szeretettel lobbanjon lángra, hogy a régi lírai témák, vagy a romantika ragyogó, de már keserű ízével marangolja magát, akárcsak egy tragikus szép nő, aki multjában semmi mást, csak fiataliságot siratja. Borus hangulata egyik végtől a másikba csapott. Lelki-egyensúlyát veszítve, a lejton állott, ahol már nincsen megállás.

Az a dohányfüstös, mindig zümmögő és csilingelő szerkesztőség az ő temploma, ahol a kapkodó és idegromboló munkánál, csak a benne izzó erő és vágy nagyobb, mely alkuvást nem tűrő módon törtet egy terhes és sokszínű álmereot viselő élet felé.

Szezuációk keresésében, utolérhetetlen. Csak egy szikra kell, mint vadászakutyának a puská szava, hogy amugy is tulfutott ambiciója lángot fogjon. Sokszínű fantáziája riportjában robban, melyeket a kíváncsi olvasó tömeg szinte keres.

Voltak komoly, értékes munkái, melyek az újság kezein kívül is megőrtésre találtak.

Novelláit, verseit, politikai fejtegetéseit szívesen olvassák.

Egy három felvonásos drámáját, mint szenzációt emlegetik, hogy ugyanakkor megkezdett regényének alakjaival töltte éjszakáit.

Közben Balzacot, Shakespeare-t és Zolát olvassa. Anatólival vitatkozik Voltaire és Rodinnal birkózza, Napoleont Waterlooánál la Glorie látja.

Tulított, szinte félelmes elképzelésekből táplálkozva, emberöltői szándékkal halad a szédítő horizontok felé, hogy eltaláljon a nagy semmisségbe, a minden széptől megfosztott leplezetlen világba, a mába.

A sivar hónapos szobák, a kis vendéglők egyszerű kosztjai nem izgatják. Lelki és szellemi feltételeseiből is táplálkozik, aki ha még jó kedvű is tudna lenni, ő volna a világ legboldogabb embere. Alig lépik a térkörbe s már nemesek taunt, irányít és vezet, de kritikus is. Mint a jó művész, aki hangulatának megfelelően rapszodikus, de véleményeiben megbízhatóan találó is.

Nagy és kis színészek, írók, művészek, félnek véleményétől. Az élet mindennapos tükrének visszaverő fénye, aki hűen mutatja azt a képet, amely belomeréskedett nézi.

Véleménye nehéz, de érthető is, akárcsak Brahma muzsikája, vagy pedig rideg és megszegyénítő, ha azt mondja — másvalakinek jól áll, de magához nem illik. — Minden munkájában, művében, tanításában lelkenek egy-egy darabkáját adja. Lángoló szeretettel éli bele magát hivatása teljesítésébe s imádatlalt hajtja meg fejét irodalma szent oltára előtt.

És ahogy mindezek szép sorjában vonulnak el lelki szemei előtt, csak tovább álmodik.

Rőzsaszínű végtelenségében be nem teljesült vágyak és a még mindig kisértő reményiségekről. Elviharzott életének sok-sok emlékérel, üres, de szívbemarkoló színekről és szétfosszlott, káprástató szemkéről és szétfosszlott illúziókról.

főszél világítja be földi vándorléteinek kínzó utvesztőt. Érezzük a szilárdítást, megbízhatóságot, becsületesség, jellemesség hiányát, hallunk lépten-nyomon népünk magyarázatának szűrségéről. Minden úras jelszavaként: talál, szóval, példával közre kell működni, hogy intelligenciánk és népünk visszatérjen minden kr. és emberrel erény mély alapjához — a templomhoz, vissza Krisztushoz, Urához és Istenéhez. Ez a visszatérés boldog békét fog jelenteni az egyes és a közösség számára, megvéd a viharok között s egyben megnyitja az igazi haladás messze távoli felé vezető útját.

De a hívő kr. kötelessége nem ér véget a templom küszöbénél. Mindent meg kell tennie, hogy Krisztus országga ne csak benne, hanem minél szélesebb körben megvalósuljon. Amiként a romboló irányzatoknak egyik legerősebb fegyvere a sajtó volt s ma is az — úgy a Krisztus országgaért küzdők számára is egyik leghatékonyabb tényezőnek a kr. sajtónak kell lennie. És itt már ült a cserekövesnek tizenkettedik órája! A kr. tömegek egy része valóban csodálatos együgyűséggel olvassa és figyeli még mindig azt a sajtót, amelynek csak a betűje magyar, de a szelleme, írása, célkitűzése s ker. magyar nemzeti lélekkel teljesen idegen. Ami benne magyar van az inkább magyarkodás, más-kép mézen mindaz, hogy a vakai együgyűek lépni menjenek. Közvetlen vannak, akik kritikával olvasnak újságot, könyvet. Kíván az újságíróval jó része — rabja utasításának. Így aztán — ha egyszerű befészkező — könnyű a destruktív sajtó: újság és könyv munkája. Így alakul ki a tömegekben a tompa közömbösség, vagy a robbanni kész, aczarkódó forradalmi láz. Akiben él a kat. öntudat egy sikrája, az nem lesz oly ostelen, hogy sajtót pénzén tartsa az — ellenségét. Az a legnagyobb áldozat árán is azt a becsületes magyar bátult olvassa és támogatja, amely védi a gyermeket, a családot, az otthonát, az ősi szent hitet s az ebből fakadó erőnyeket, mint nemzete fennmaradásának s jövő fejlődésének legbiztosabb zálogait.

A nagy hatást kiváltó beszéd után a kat. Népzettség rágó, buzgó, önzetlen tisztviselő, Ajvász Jenő pénztáros és Burzek Gyula titkár tették meg jelentéseiket. A titkári jelentésből meg lehetett állapítani, hogy a kat. Népzettség az elmúlt évben is mályreható kultúrális és szociális munkát végzett, melynek lelke és irányítója a rendezőbizottság főnök művészi értéke és nagy áldozatkészséggel megáldott elnöke, Dr. Hirsch Hugóné volt, aki most is egy nagyabban tervek — Az ember tragédiája szabadteri előadásának — megvalósításán fáradozik. A gyűlés végén B. ró Ferenc ep. párházas pár szövből jövő szóban köszönetet mondott László Ignácnak a lelkes szép beszédért, Dr. Hirsch Hugónéknak a magas művészi színvonalú temp. omi hangversenynek a rendezéséért.

A kulturális estéken értékes előadásokkal közreműködtek: Dr. Csipák Lajos, Aheri V. mos, Pulchard János, dr. Végh Sándor, Opra Bencek tanárok és Sz. Csab István. A titkár bejelentette, hogy a prefektúra a népzövetség szegényeknek ágynemű felszerelésére 1800 lejűt adott, a népzövetség helyi tagozata pedig a templom-alap javára egy értékes telket vásárolt.

Végül a titkár bejelentette, hogy a kat. népzövetség neptárlat megérkeztek s kérte a tagokat, hogy vegyék át azokat a csoportvezetőktől. Átnéztük ezt a neptárlat. Változatos, gazdag tartalom tölti meg az egyszerű lapokat. Hasznos tudnivalókat váltakoznak benne kedves, szívreható, gyönyörködtető olvasmányokkal. Ara az idén csak 15 lej. A népzövetségi tagok a 15 lej tagsági díj fejében kapják. Ezt a neptárlat átvenni nem áldozat, hanem a legelmebb kat. kötelesség.

Este körmenet fejezte be a szép ünnepet.

(A.)

Eladó egy szép női téli szőrme kabát.
Cim a kiadóhivatásban.

ról. Romantikus tarkaságokról, amelyek tüzeben csak a lélek él, a test belepusztul.

Igy jöttek sorra az emlékek, mint pompás, ezer színben csillogó Karnevál. Megbukott remények, csalta ígéretekkel teli illúziók és remélt, de vesztett boldogság.

És végül... a minden férfi sorsa, vagy tragédiája, a nő. Ugy jött, mint egy fertőző bacillus, amely aztán gyógyíthatatlanul rombolt és őt.

Ez a visszaemlékezés még most is kegyetlenül szurt az író mellében. Lepesztenül, fájdalmas nyögéssel kapta fel fejét, mint egy örvény szélére lépő vándor, akinek — nincs sok mit keréni ezen a szomorú világon, azért mégis marad.

Életének ezen végzetes idejét nyitott szemmel, de már a temető árnyékából látja.

Az asszony színész volt és ünnepelet primadonna.

Vámpír, aki ördögi leleményességgel érzékelte gonoszágát, játékaul mindig a férfit választva, hogy vad szerelmével gyújtja lángra azt, akit később a legnagyobb hidegvérűséggel tudott eldobni magától.

Szeretője lett, egy érzékiül tülfűtött asszonyállatnak, a nőstények abból a fajtajából, akik csak „ma” élnek, a holnap gyönyörei nem szám tanak. Az író bolondos lelkének minden szépségével szeretete a nő, aki ha ma el is taszította magától, holnap már vissza is csalogatta.

Ha védekezni próbált szépségei ellen, újabb rafinériával kötötte magához. A férfi, szerelmében elvakult gyermek lett, míg az asszony erős és számító volt. Két szemében a pokol minden tüze lángolt és úgy tudott kacagni, hogy a legfanyarabb ember is vele nevetett.

Ugy mondták, maga az élet.

Azonban hiányzott belőle az élet és halált összekötő boldogság s szomorúság. Azok a nyugodt színei az élet-

A Vörös-Kereszt Egylet helybéli tagozatának felhívása.

Ti, akiknek van ételletek, van ruhátok, akiknek gyermekei vagy kis testvérei egészségesnek és jól vannak táplálva, ne felejtsetek el a szerencsétlen éhezéseket, akikre Moldova és Bessarabia fenekijain nem a kegyes és életadó sugár, hanem a pusztítás megpróbáltatása hullott, a pusztítás, amely kitépte még a fak gyökereit is, a megpróbáltatás, amely alatt nem hullott egyetlen égl könnyecse, amit a bőség felől hullatnak a nyomos földekre.

Ne felejtsetek el azokat, akiket üldöznek az egek rossz szellemei és átváltostatják a nap jótékony és életadó sugarait égető tűszugárrá, a földet porhullámmokká, amelyeket a fűszárság könnyűreles szele felől alakjában emel föl, embereket, állatokat és növényeket megfojtva, beszenyvezve az éjszaka rettentő betegségek bacilluszival, amelyeknek az étel és ruha hiányában legyengült testek nem tudnak ellent állni és különösen az ártatlan gyermekek lesznek így a tűdből későbbbejött prídál, a tűdből, amely elelőtt az új megpróbáltatás előtt is ezer és ezer áldozatot szedett.

A helybéli Vörös-Kereszt Egylet tehát az ember-szeretet legnobb érzésével nevében kéri bármely formában jövő segítségüket ezen szerencsétlenek számára. Gondoljátok rájuk, ti, akiknek gyermekeitek, testvéreteik és szeretett rokonaitok vannak, gondoljátok arra a fájdalomra, amit a kegyetlen éhezés és a tél hidege miatt szenvednek és segítsétek a Vörös-Kereszt-et, amely ott étkedeztet állított fel és amelyek nem tudnak működni élelmiszer és fa hiányában. Segítségét tehát a Vörös-Keresztet bármely u'on módon és jöjjetek november hó 9-án este 6 órakor a helybéli tagozat választmányának a célra a Cercul Militar termében tartandó találásra.

A választmány nevében:

Vicoa Dr. Otetea, elnök. A. Pasnicu, titkár.

Kezdődik
az állami osztálysorsjáték
kilencedik sorsjátéka
140.000 sorsjegy 72.319 nyereménnyel.
Az összértéke a nyereményeknek 284.634.560 Lei.
Mindennyegedsorsjegyre mellék-sorsjegy van ragasztva.
Huzás minden hó 15-én.
Vásároljon idejében sorsjegyet.
LŐRINCZ SORSJEGYIRODÁBAN
Mercuria-Ciuc on. 1-2

Maglavit a politika szolgálatában.

A demagógia Lorát éljük. A nagyvárú, ostoba beszédnek a maiál konjunkturálisabb időtet nem teremtetek. Mint a háborus ebfajzások a láncokerkedelmeknek, úgy kedveznek ezek a kialakulásokat kereső áramlatok, a kösködő, a szélsőségre hajló, a politikai szönglörködésre teremtett lelkeknek.

Nincsen abban semmi különös ugy., hogy egy pár hónappal ezelőtt az Isten megjelent Maglavitban Annyi baj van ezen a földön, annyi jaj, annyi panasz,

hogy ez földi kitérni már nem lehetett. Ha a földi ember tanítása és hite szerint a világban folyó borzalmaknak csak egy töredéke jutott el az égl trónuáig, akkor kétséget sem eszenved, hogy ott intekedni kellett.

Történt pedig, hogy az Isten elhatározta miszerint személyesen teszi tiszteletét a földön. Maglavitot választotta ki erre a célra. Lupu szent pástornak a regái lakóhelyét.

És megjelent. Rágl szobásától eltérően meg is mutatta alakját. Míg a biblának kiválasztottjai mindenkör csak a hangját hallották, smíg Mózashoz is csak mennydörgés és szörnyű esélviher szállította el az isteni kinyilatkoztatás leggyönyörűbb tétéleit, addig Maglavitban es is másként történt.

Csodatörtént. Elfogadjuk.

Belekeveredünk az áhitattól megmákonozott tömeg örömeibe és büszkének vagyunk arra, hogy országunkat a világ legmagasabb kiténtése érte.

De azt allig lehet komolyan végignézni, amit a maglavit csodával alkövetnek. Most már Maglavitot belekeposztják a politikai élet napi szennyeibe. Mult vasárnap már a Goga — Cuza felo párt clujl erpgyűlésének vezérfonala, gerinc, ha kell egész nemzeti programjává nőtte ki magát a maglavit szegény pástör életének értékes sorsfordulása.

Az Isten, aki minden jónak, igazságnak, szeretetnek, békének a kuforrása, aki minden Istenhívő társadalomban a végtelen türelenség, megbocsátásnak a mintaképe, beállították egy politikai gyűlés gyűlölet okádásának középpontjába.

Goga a költő-lelkű politikus és politikus-lelkű költő, a maglavit Isten szárnyal alá huzódva folytatja tovább üzemelt. Kékinges híveivel ezen az alapon kerde menteni ezt a sok színlű és nemzetségi előz-tásában olyan változatos országot.

Pont az Isten fogalmát kell belekeverni ebbe a politikai szervek díszbe és hatalmi törekvésbe,

Goga Octavian igen jól kezdte ezt a fonák helyzetet, amelybe beleerodott a maglavit csoda által teremtett tömegszödlülésnek pártprogramba való beállítására.

A demagóg embernek kiszámíthatatlan az erkölcsi alapja. Nem lehet azt esha tudni, miyen fegyvert kap elő a harc hevében, a cél érdekében.

A maglavit Isten is áldozatul esett, bizonyára akarátán kívül így kapták elő egyik legveszedelemesebb, legdöböh gyűlöletet képviselő politikai esörtetésnek élére.

Ugy látszik Gogát egy pillanattal sem befolyásolja az, hogy a maglavit Lupu urnak is a szefetetrői és békéret beszéd az Isten, akiknek nevével újabb kiábrándító vállalkozásba kezdenek a keresztény társadalom nevében.

A gyűlések vasárnapja.

Az egész országban hatalmas politikai tevékségségbe kezdett minden v lumiravaló alakulat. Mint a ragályos betegség ugy terjed a kormánybuhtató ház. Lassan semmi nem végez produktív munkát. Csak szervekedik. A leglehetelelenebb címeken hatalmat követel. Tömeget vonítat, mozgat. A legdivatosabb, vagy idejét multa alspokon folyik a lélekvdázzat, az emberbolondítás.

Mind ezek közül olyan kevés azoknak a száma, amelyekben politikai koncepció, vagy állampótló erő van. A legtöbb a hatalmat fölöslegesen üzletnek esémítja, amelyben a nemzeti vagyont tetszése szerint dezsmálhatja. Allig akad önzetlenebb, ideáliebb felelő-gás. Szinte ismeretlen a politikában a józanaságnak, a mérsékletnek a hangja.

Temető... Komor, sivár, csillagtalant est.
A félredölt keresztén számok, sötéten, csak ez:
1888—1929.

És idézem... Adám: Lelket fogyasztó látvány, mit kísértés? Ki mondja meg, hogy itt melyik a büneesebb?

Fatolvajokkal cimborázom.

Furesa vándor, ki már meguut városi lármat törpe harcot, reggel ha kél, este ha megy, én már az erdőben csavargok nap-dárdák hullongnak körül, levelek zivajban azom, sétálok a csapásokon. Fatolvajokkal cimborázom.

Jönnek felém triss menyecskék, legények, görnyedthátú vénék. Mind szomorúak mint a sir, mint földi bogarak, szegények hátukon szüz fagyaly pihen, néha-néha otromba szállta, s hogy mennek görnyedőn, vakon, felsair az erdő némasága.

Kiáltnak olykor: Itt az ör! s riadt szemmel felém tekintnek, s én csöppet szégyenlem magam — fejem lehajtom, lopva intek. Méhettek! — sugárzó, meleg szemük alázattal köszönt fel, egy pillanattal egy lezsek az ő piros forró szívökkel.

S némely régi fatolvajok már ismernek és tőlem kérdik Jaj édes jó fiatal ur nem tetszett-e látni a csösztt itt? s olykor felelek nekik, amint a szent igazság hozza. S ők köszönnek százszor nekem, szeretetükkel záporozva.

Ugy érzem sebat gyógyítok, kenyeret nyujtok, lángot osztok. Ugy járok már a fák alatt, mint aki vállalta a posztot. Fatolvajokkal cimborá! ma már közös jeleink vannak, akaratlanul én is itt beálltam titkos fatolvajnak.

Lesem az őrt, hogy nem jön-e és üzenek, ha erre járkál. Egy kis világot, élek én fénylőbbet minden más világnál. S amig megyek ugy érzem, piros szivekkel vagyok áldott. Uralkodom fatolvajok között, mint hatalmas királyok.

Holló Ernő.

harmonióknak, melyek ismeretlen sugarakból — homlokaink körül fonódva — kellene világítsanak.

Ezt mind tudta és érezte is az író, de még volt babonázva. Megbabonázva, a nemioztön hatalmának egy különös értékelése szerint, ami mellett, érzésvilágának minden más színet vesztve, sötétségben élt.

Néha-néha fel is eszmélt az író. Egy ilyen alkalommal, ágyában hörgő mellet, eszméletlenül találták. Szándékát, az éjjeli szekrényen talált fehér por is bizonyította.

Megmentették.

Mikor jobban lett, az asszony újra kacagott.

Kis tragédia...

Csinált és átélt ő már súlyosabb dolgokat is.

Egy szép napon azonban remülettel látta az író, hogy egyedül maradt. Nyomasztó érzés volt, valami olyan, amikor a földre száló köd nyomja meg a mellünk, de ami ha elmulik, jobban is leszünk.

Igy volt az írónál is, csak már későn.

Beteg, nagy beteg volt szegény.

Betege egy halálosan szép és kínzó szerelemnek, egy eszeveszett, elpocéskolt életnek, melyben egyedül ő volt a vesztes. Remény és vigasz nélkül tekintett a sötét jövőbe.

Mint fülöklő a szalmaszál után, ugy kapott ő is az irodalmárok és művészek inspirálójá erőforrásához a bor, az alkohol után, hogy ez a mámorvilág legyen utolsó muzájaként a legutolsó szerep.

Ebben kereste lelke tisztulását, öntudatlan kábulatából a világosságot, a feledést. Szegény álmódó bolond, aki áldozata lett egy ösztön hatalmának, a hus és vér, az asszonyi test, hazug varázásának, mely ha lassan is, de biztosan vezette a halálba.

* * *

A múlt vasárnap tucatsámra gyűléseket. Ezek közül a legemlékezetesebb szellemű gyűlést a Junian pártja tartotta Csernovicsban. Rávilágított arra, hogy az ország kisebbségével miképpen kell bánni. Egy olyan országnak, amelyben 5 millió a kisebbségi népek száma, késsz veszedelem az a kisebbséggel szemben magatartás, amelyet a túlsó nemzeti irányok képviselői vallanak.

Ezenkívül az országban számtalan gyűlés zajlott le, amelyeknek izsó hangulata mind a hata om szonnali átadását követele.

De szűkebb hasánkban, a vármegye falai között is nagy mozgólódások indultak az elmúlt vasárnap.

Igy a Nemzeti Parasztpárt csikmegyei tagozata Dr. Tetu Aurel elnökletével Sandominic községben tartott népgyűlést igen népes hallgatósággal. A gyűlés éles kritikával illette a mai kormányzat tevékenységét. Végül is elhatározta, hogy a pártnak november 14-én a fővárosban megtartandó ültetű felvonulásában részt vesz és arra lehetőség szerint minél több tagot levezet a vármegyénkől is.

Múlt vasárnapra Ditrau községben alakuló gyűlést hirdett az Ekések és Dolgozók közös frontja is. Ezt a gyűlést, amely rendkívül nagy előkészülettel indult, a hatóságok leiltották. A pártnak vezetősége ennek dacára nem mond le arról, hogy a csikmegyei szervező gyűlést meg ne tarissa.

Ezenkívül Max Campan képviselő Gyergyóban sorozatos gyűléseket tart pártjának az Agrárszövetségnek nevében, amelyeken szintén nagy számmal vesznek részt a székely hallgatók.

Egy vasárnapnak mozgalmas képe is azt mutatja, hogy a csiki székelyek között elég jó talaja kínálkozik ugyilátszik a politikai munkának s azt igyekeznek is kibeszélni. Az elmúlt választások világosan mutatják, hogy nem egészen falra hányt borsónak bizonyultak azok a tevékenységek, amelyek a székely nép között megjárták magukat.

Szemle a szomszéd vármegyék sajtójából.

A szomszédos Háromszék és Udvarhely vármegyék heti sajtójából összefogva adjuk egy hét történetét. Nem hiába való, ha ebben az egyre elzárkózottabb és magunknakelő világban időnként legalább a testvér vármegyék életéről, küzdelmeiről, számottevőbb eseményeiről tudomást szerzünk. Éppen nem felesleges, ha a kapcsolatot igyekszünk megtartani és a közös érdeklődéssel azt elmélyíteni akarjuk.

Háromszék megye életét négy heti újságon keresztül figyeljük. Ebből a Székely Nép hetenként egyszer jelenik meg Sfántul-Gheorghen. Nagy góddal és lelkiismeretes körültekintéssel látja el a helyi sajtó nélkülözhetetlen politikai, társadalmi szerepét. Nagy általánosságban az életmenete ugyanazon nehézségek között folyik a háromszéki székelynek, mint a csikinek. Semmi különbség a heti eseményeket rendszerbe fogó sajtóanyagát egyazon körülmények szűlik ott, mint itt. A társadalom ugyancsak erőfeszítésekkel teremti meg kultúrzsűkségeit, mint minden kisebbségi közösség. Ezzel az a Székely Nép hátsábjáról hetenként a munká életé, küzdelme elevenedik fel.

Targu Securoen két hatlap jelenik meg, a Székely Újság és Székelyföld. Mind a kettő igen tartalmas, jól szerkesztett újság. Hátsábjairól rendkívül eleven élet és jöleső kultúrtevékenység lüktet. T. r. u. r. c. u. c. különösen előjár abban, hogy falai között csak az értékes, nívós, népiüket felemelő megmozdulások virágozzanak. Z. n. életé első kös tartozik. Sportja az áldozatokkal ismerő emberel kezében, a vidékiséget meghaladó, nagyszerű fejlődést mutat.

A Székely Újság városunkról hoz a legutóbbi számában riportot. Meglepidődéssel számol be arról a fejlődésről, amelyet városunkban észlelt. A kövesés, a parknak, a prefectura előtti térnek, az új uccáknak megnyitása kellemesen lepi meg egy a Székely Újságot, mint mindenké, aki egy pár év óta nem látta ezt a várost. Egy biztos, hogy az összes környező vidéki városok közül Marceura-Ciuc lendületben, fejlődésben mindeniket megelőste.

Harzo'ton jelenik meg az Erdővidéki Hírlap. Legutóbb a megjelenését Háromszék prefektusa három hétre betiltotta azért, mert egy kicenzurázott cikk helyét az újságban üresen hagyta és fehér folttal jelent meg. Az újság sok szeretettel és hozzáértéssel látja el Erdővidék magyarságának nyomtatott betű szükségletét.

Háromszék a közmunkák hasaja.

Talán sehol annyi sok közmunka nincs a világon, mint Háromszék vármegyében. Legutóbb a Magyar Párt háromszéki tagozata is szavát kellett emelje azon türehetetlen közmunkákkal szemben, amellyel a hatóságok megterheltek a lakosságot.

Ezzel kapcsolatosan kérjük háromszéki lap társainkat, hogy különösen vegyék védelmükbe a hadirokkantakat, akiket általában nem kímélnék. Már pedig az I. O. V. törvény világosan és szigorúan megiltja, hogy hadirokkantakkal közmunkát végeztessenek. Mi tudjuk, hogy háromszéken egyetlen községben sem vessik figyelembe a törvények ezen rendelkezését.

Odorheiu. A szomszéd Udvarhely megyében a Székely Község című hetilap a magyar kisebbségi élet frontharosa. Talán egyik megyében sincsen annyira hajszolt iram, mint itt. — Egy pár türelmetlen hang román nyelvű hetilap is állandó mérgeztetője a helyesnek. Ugy, hogy legnehézebb körülmények között, legutóbb rossz indulat között éppen ezen aszegény lap társunk küsd.

„Glasul Romanesc“ című Odorhelen megjelenő román újság példái legutóbbi számában következő költeményével szolgálja az egymáskösti olyan nagyon szükségessé békét:

„Az I. G. Duca-i kisebbségi harangok: I. G. Duca—Keresztúron mondták el, hogy mi az értelme a kisebbségi tempomok harang szavának, ugy t. i. amint azt a magyarok a régi időkben magyarázták.

As unitarius harang azt mondja: meghalt egy oláh, meghalt egy oláh... (a murit un vaiah) a református felel: nem baj nem baj... (nu face nimic)

a katolikus pedig így válaszol sebes és vékony hangján: miért nem mind, miért nem mind... (pentru ca nu toti).

Tényleg az ő szempontjából nem lett volna kár, ha az összes oláhok elpusztulnak, de ime, mi sokasodunk annyira, hogy templomot kell építenünk magunknak!”

N m csoda, ha ilyen ostoba hírlapi munka nyomán talán soha nem lesz szeretet a szívekben.

A heti magyar sajtó a székelyföldi területeken bizony nehéz, küzdelmes munkát végez. A komoly céltudatos, önszentes munkát nem ismerő mai ember természete, értékeln sem tudja azt a teljesítményt, amelyet a heti sajtó elvégz. Csaknem minden esetben teljesen páns nélkül, egészen önszentesül, tisztán a nyomtatott betű iránti szeretettől.

Enek dacára örömmel látjuk, hogy a szomszéd megyékben mindig a régi kötelességgel és lelkiismerettel röjják össze a magyar betű ismeretlen katonái a heti újságokat és küzdenek megall újást nem ismerő lelkesedéssel azért, hogy a békés megértésnek jegyében egymásra találjanak e földnek annyit szenvedett gyermekei. A közönség részéről támogatást, megbecsülést várunk a heti sajtó ezen hivatása iránt.

KÜLÖNFÉLÉK.

Takarékossági nap.

Október uolsó napját a világ kultúr népi takarékosági világnapnak ünneplik. Ezen alkalommal minden állam a maga jövőjét takarékoságra nevei, mert ez a legnagyobb nemzetgazdasági értéke egy országnak. A takarékos, szorgalmas polgárok összessége megintathatlan pillért képez minden nép törekvésének. A takarékosági nap sehol nagyobb jelentőségre nem tarthat számot, mint éppen a székely nép között. Es a kemény munkára és örökös küzdelemre teremtett nép sokkal boldogabb lehetne, ha a takarékoság szelleme mint népi erény a lelkekbe erőteljesebb gyökeret eresztett volna. Ha es a nép megtudná érteln azt, hogy korsamára, vendégeskedésre, torozásra s más egészen fölösleges, a testre, a lélekre ártalmas szórakozásokra elpocsékolott jövedelmét a takarékosági gyűjtőjében kellene összefogja, akkor másképpen nézne ki itt minden. Más formája kélnene legyen a falvaink külső képétől, a legfelsőbb életünkig mindennek. A takarékosági nap tanításából fogjuk fel mi is a lényegét. Juttassuk el népiünkhez a világ nagy nemzeteinek azon törekvését, amely a takarékoságot mint nemzeti kincsét becsül. Intsük, neveljük ezt a népet takarékoságra, keserves munkájának és jövedelmének a mainál több megbecsülésére, okosabb felhasználására.

— Tissa István meggyilkolásának évfordulója. Október 31-én 17 éve mult, hogy meggyilkolták gróf Tissa Istvánt. Ezzel a gyilkossággal az összemérés legkegyetlenebb változatát szakták a világ háborús áldozatban olyan mértékelen módon vért magyar nemzeire. Tissa István volt az, aki éles látással tudta, hogy a magyar népnek nem szabad a világ háboruba beleavatkozni. Minden erejével azon küzdött, hogy megakadályozna nemzetének a háboruba való beleavatkozását. Nem sikerült. S a végén is a legigazságtalansággal kellett elszemélydjie meg azt a vádat is, amely ő: tette felelőssé a háborúért s amely tévhit adta a gyilkot későbbé annak az őrző és felrevezett tömegnek, amely hatalmas életét kioltotta.

— Reformáció emlékünnepe. November 3-án, vasárnap délután 4 óraker a Református Nőszövetség reformáció emlékünnepepe tart a helybeli református templomban, amelyre az érdeklődő közönséget lapunk útján is meghívja a rendezőség. Az emlékünnepe után a Nőszövetség tea-estet rendez a Harcsa vendéglő nagytermében amelyre szintén jószíval látja és szeretettel meghívja városunk és vidéke közönségét.

— A Magyar Párt gyergyói tagozatának nagygyűlése. A csikvármegyei Magyar Párt gyergyói tagozata folyó évi október hó 27-én, Dr. Gaál Alajos elnökletével nagygyűlést tartott Gheorgheni-ben. A gyűlés elsősorban tiltakozott a város élére újonnan kinevezett időközbi bisottság ellen. Es a bizottság egyáltalán nem képviseli a város polgárságát. A régi felosztott tanács összetételében is súlyos hibák voltak. Eppen ezért a gyűlés azszal a kéreessel fordult Csikvármegye prefektusához, hogy aszonnal írja ki Gheorgheni városában a tanács választást, hogy végre a város polgárságának érdekeit az arra legilletékesebb és választás útján összehozott tanács által legyenek képviselve.

JÁTÉK-KLUB.

Az illetékes Minisztérium 004855 számú engedélye alapján:

Mindenemű Comerti és szerencsejátékok!

Olcsó kávéházi szórakozás, Olvasóterem, zene és tánc

Gercul Proprietarilor Sindicatului Urban főkja:
Gheorgheni-ben, Főter 24.
(Gyergyósszentmiklósi) 6—

— Három hónap államellenes elszólásért. Müller G. Inre helybeli szabómeister ügyét tárgyalta gyorsított eljárással folyó év október 28-án a törvényszék. Müller az egyik tárgyalásban holt-részezen államellenes kijelentést tett. Emiatt Tarnovean Nicolae felfüggesztett jegyző és Vasu Jucu ny. jegyző feljelentették. Államellenes igazítás kísérlete címen emelték ellene vádat a Marceura törvény 11. szakaszának értelmében. A törvényszéknek Dr. Jakab, Corduban és Mihailianu bírákból álló hármas tanácsa szűköbbséggel hozott ítéletével Müller G. Imrét 3 hónapra, 5 ezer lej pénztüntetésre és politikai jogainak 3 évi felfüggesztésére ítélte. Az ítélet ellen fellebbezést jelentettek be.

— Nagy Imre festőművész képtárlatása. Nagy Imre a kiváló nevű festőművésznünk első kiállításának tízéves évfordulója alkalmával folyó évi december hó 1-én jubiláris képtárlatást rendez Brasovban. Ezt megelőzőleg a gazdag és hatalmas anyagát városunk közönségének is bemutatja. Ezen kiállítására városunkban a Schier-féle épületben, a volt „Singer” varrógép raktárhelyiségében nyílik meg folyó évi november hó 10-én egy heti időtartamra.

— A Gyilkos-tó posta- és távirtdahivatal kapott. A Gyilkos-tónak nemcsak a nyári forgalma es látogatottsága, hanem a téli eporkáknak nyújtó egyszerű lehetőséget is megkivánták azt, hogy állandó posta és távirtd állomása legyen. Örömmel adjuk hírtül, hogy folyó évi november hó 1-én megnyitott a Gyilkos-tó posta- és távirtdahivatala s így a világgal közvetlen kapcsolatba lépett Csikvármegyének ez a csodálatos és az utóbbi években egyre több idegent vonzó természeti szépsége.

— Halalozás. Gegő Gábor, 22 éves korában, folyó évi október hó 28-án meghalt Toplita-Cuc-on.

— A solmenai katolikus iskolát is elakarják venni. A solmenai katolikus iskola minden kétséget kizárólag az egyházközségé. Az iskolát a Szent Péter egyházközség építtette. Telekkönyvileg is a nevére van bejegyezve. Ennek dacára a szokásos recept szerint ezt az iskolát is a község tulajdonába akarták véteni. A községi tanács utasítást kapott, hogy mondja az iskola átvételét. A tanács azonban határozatilag kimondta, hogy miután az iskolához a községnek semmi köze nincs, így nem avatkozik bele a kérdésbe. — A községi tanács ezen geritucsa és határozott magatartását most a tanács megfellebbezte a cunji Comitetul Local de revizuirehos.

— Váltóhamisítás. Bocreanu Emil gheorgheni tanító Isamandl toresti igazgató-tanító nevé váltó alá hamiltította és a tanító bankjában 12 ezer lejgel leszámoltatta. A csalásnak nyomára jöttek és a váltóhamisító tanító ellen a bűntügy eljárást megindították.

— Megdobáltak a osendört. András József és Lajos Palesi-de-joi testvérek követ megdobáltak az éjjeli szolgálatos körútját végre Trifan Roska csendőr-ormestert. A legények bíróság elé kerültek, amely 15—15 napi elzárásra ítélte.

— Baachus van soron. A vármegyében minden ószel szüreti mulatagok rendezése volt szokásos. A mulatságot megelőzőleg uccal felvonulások keretében Baachus boritartent végighordozta a fiataliság. Az egész komédia voltaképpen a mulatság reklámjelölt szolgált. Most valakinek essébe jutott kifogásolni ezeket az egyébként elég cirruszi nívón mozgó de egészen ártatlan és veszélytelen szokásokat. Egyre-másra tiltják be azokat. Legutóbb lejárták Frumosa községben is az egész szüreti mulatagot.

